

PROGRAMMA ATALAYA 2016-2017

***Vrijdag 23 september* Jac van der Gun: La Nueva Canción: een nieuw geluid in het Latijns-Amerika van de 60-er en 70-er jaren**

Terwijl zo rond 1960 in West-Europa het Franse chanson, de rock-'n-roll en de Amerikaanse country & westernmuziek door folk en de wat agressievere beatmuziek werden overvleugeld, ontstond ongeveer tegelijkertijd in de landen van Latijns-Amerika ook een nieuwe stroming in de populaire muziek: La Nueva Canción. Naast groepjes muzikanten die op traditionele wijze vertrouwde folkloristische nummers over het voetlicht brachten, doken er plotseling zangers en zangeressen op met nieuwe liedjes, waarvan tekst en presentatie soms sterk afweken van wat tot dusverre gebruikelijk was. Het lied was niet meer uitsluitend bedoeld als artistieke uiting of ter vermaak, maar werd niet zelden ook gebruikt als een middel voor het uiten van maatschappijkritiek of protest. Van de talrijke liedvertolkers die tot La Nueva Canción zijn te rekenen wordt in de voordracht aan slechts een beperkt aantal markante vertegenwoordigers aandacht besteed: Violeta Parra, Victor Jara, Alfredo Domínguez, Atahualpa Yupanqui, Jorge Cafrune, Mercedes Sosa en Horacio Guarany. Aan de hand van geluidsopnamen en liedteksten (in het Spaans en met de Nederlandse vertaling ervan) wordt getracht de toehoorders ervan te overtuigen –voor zover dat nog nodig mocht zijn– dat La Nueva Canción zowel bijzondere liedteksten als ook unieke vertolkers heeft voortgebracht.

***Vrijdag 28 oktober* Robert Lemm: Miguel de Unamuno y el sentimiento trágico de la vida**

Miguel de Unamuno fue un hombre paradójico, contradictorio, ferozmente individualista. Un luchador ante todo, contra todo, en continua tensión consigo mismo. No encontró nunca la paz, acosado de dudas existenciales. Su vida estuvo presidida por una intensa actividad intelectual. (hasta 1936) Según Borges, don Miguel es el representante mayor del mundo hispánico del Siglo XX. Del sentimiento trágico de la vida – por fin vertido al holandés - es su magnum opus.

Robert Lemm ha compuesto tres libros de Unamuno en holandés: una antología de ensayos (De paradox als filosofie), una antología de poesías (Heimwee naar de eeuwigheid) y una de aforismos (Ziel van Spanje). Es además autor de una Historia de España, Borges como filósofo y libros con temas religiosos, filosóficos y literarios. En 1979 le concedieron el Premio Martinus Nijhoff por sus traducciones de autores hispanoamericanos.

Si hay interés, y sobra tiempo, presentaremos una parte del documental “Unamuno Apasionado” del cineasta español Rafael Alcázar.

***Viernes el 25 de noviembre* Mónica Panaifo Teixeira: Chachapoyas, los guerreros de las nubes**

En 1997, el Centro Mallqui mediante un proyecto arqueológico de emergencia se encargó del rescate de los materiales culturales de la Laguna de los Cóndores, ubicada en la provincia de Chachapoyas, región Amazonas, que se encontraban en riesgo de desaparecer debido a la acción vandálica de

huaqueros, visitantes y animales salvajes. Las tareas de rescate permitieron recuperar una de las más importantes colecciones de la cultura Chachapoya, cerca de 2,300 especímenes, siendo 219 fardos funerarios únicos, 260 cerámicas, quipus, textiles, mates, contenedores de caña, artefactos de madera entre otros.

El proyecto dio origen a uno de los mejores museos que tiene el Perú, desde entonces en la ciudad de Leymebamba. La ayuda del Dr. Horst Seidler de la Universidad de Viena fue crucial para obtener el apoyo del gobierno de Austria en la persona de la entonces Ministra de Cultura Elisabeth Gehrler y sus amigos. Hoy en día, aún continúan las investigaciones en convenio con diferentes universidades del mundo y el grupo Espeleokandil (España) que cada año retorna al Perú para continuar con sus exploraciones y expediciones, en estrecha colaboración con el Centro Mallqui.

Sobre el Proyecto:

El proyecto incluye a los investigadores que trabajan en esta región y el desarrollo de los Chachapoyas en la selva tropical o llamada también ceja de selva. Asimismo, se presenta información desde sus orígenes, la población, organización política, economía, arte, religión y el porque del declive de esta cultura que fue una de las más importantes que luchó contra los Incas.

Este proyecto fue desarrollado por el Centro Mallqui, bajo la dirección de la Dra. Sonia Guillén; y la Dirección de campo de la arqueóloga Mónica Panaifo en estrecha colaboración con Adriana von Hagen y Peter Lerche. Discovery Channel filmó un documental que lo veremos en la presentación. Posterior a esta investigación se realizaron más registros arqueológicos con grupos de investigadores de Holanda.

Arqueóloga Mónica Panaifo Teixeira. Investigadora asociada del Centro Mallqui con amplia experiencia en zona tropical y ceja de selva de la Amazonía del Perú. Cada año retorna al Perú a realizar investigaciones de campo en arqueología, patrimonio, arqueología urbana entre otros. Actualmente trabaja en diferentes proyectos en Denekamp, Huys Hengelo, Enter en ACO- Oldenzaal, situados en los Países Bajos.

Vrijdag 13 januari 2017 : Algemene ledenvergadering

Vrijdag 17 februari 2017 Piet Bakker en Kees Posthuma: Fietsen van Bolivia naar Vuurland

Piet Bakker en Kees Posthuma uit Terwolde fietsten vanaf oktober 2015 - april 2016 'door de wereld'. De reis voerde hen onder meer van Bolivia naar Vuurland. Zij zullen ons niet alleen vertellen over hoe ver en zwaar het was (namelijk héél ver en héél zwaar), maar bijvoorbeeld ook over bijzondere ontmoetingen en over de effecten van het economisch beleid in Argentinië, alles gelardeerd met adembenemende foto's

Vrijdag 17 maart 2017 Cor Faber: Reis naar de Spaanse Burgeroorlog

In 1937 neemt Cors Louwerens als matroos deel aan het smokkelen van wapens naar de noordkust van Spanje. Daar woedt op dat moment de Spaanse Burgeroorlog (1936-1939) in alle hevigheid. De heenreis neemt bijna twee maanden in beslag door allerlei oorzaken, de vraag is zelfs of ze het wel zullen halen. Maar dat lukt uiteindelijk en de lading wordt gelost in Santander. Wanneer de Andra de

haven enige dagen later weer verlaat, wordt ze opgewacht door de marine van Franco, beschoten en tot zinken gebracht – twee bemanningsleden komen hierbij om het leven. De rest zal twee maanden in gevangenschap doorbrengen onder erbarmelijke omstandigheden en een bijna dagelijkse dreiging van executie. Opa had gevaren, opa had avonturen beleefd maar niemand in de familie wist er het fijne van want opa praatte er nooit over. Totdat vier jaar geleden kleinzoon Cor onverwacht het tot dan onbekende dagboek van zijn opa in handen kreeg en er een historische roman van maakte met als titel “Reis naar de Spaanse Burgeroorlog – een verhaal uit een oorlog die vergeten dreigt te worden” dat eind 2014 als eerste druk verscheen. Het waargebeurde verhaal staat niet op zichzelf maar is slechts een van de vele verhalen die te vertellen zijn over de Spaanse Burgeroorlog. Zoals de internationale bemoeienis, maar zeker ook het gebrek daar aan. In september 2016 bezocht Cor de omgeving in Noord-Spanje waar het verhaal zich destijds afspeelde. Dat bezoek heeft veel kennis en inzicht opgeleverd en is feitelijk een verhaal op zich in de context van het verhaal van zijn grootvader.

***Vrijdag 28 april 2017* Biem Lap: De legendarische Jacobus, Pelgrimsheilige en Morendoder**

Jacobus was een van de discipelen van Jezus die omstreeks het jaar 40 door Herodes Agrippa wordt onthoofd. De legende vertelt dat hij voor zijn dood in Spanje het evangelie heeft gebracht en dat na zijn dood in Jeruzalem zijn lichaam in Noord Spanje wordt begraven. Zijn graf wordt in de 9 e eeuw gevonden en dan gaat de vrome fantasie, die al eerder zorgde voor legendevorming, helemaal aan het werk en komt er een uitgebreide legende tot stand. In verschillende eeuwen spelen propagandisten een belangrijke rol om van Jacobus zowel een weldadige als een gewelddadige heilige te maken. Eerst wordt hij de zachtaardige pelgrimsheilige, maar in de 12 e eeuw wordt hij ook een kruisridder om de Moren (moslims) die al in Spanje zijn vanaf het begin van de 8e eeuw uit het land te verdrijven. Het duurt bijna acht eeuwen voordat de Reconquista (herovering van Spanje) met behulp van Santiago Matamoros (Morendoder) is voltooid. De totstandkoming van de legende moet gezien worden tegen de achtergrond van de geschiedenis van Spanje. Nog steeds is Jacobus naast de beschermheilige van de pelgrims die naar Santiago de Compostela trekken ook de patroonheilige van Spanje en van het Spaanse leger.

***Vrijdag 9 juni 2017* Mónica Coronado en Lies Joosten: Concert ter afsluiting van Atalaya's seizoen 2016-2017**

Lies y Monica zingen en spelen met de snaren van de harp, de gitaar en de guitalele composities van vrouwen uit Latijns Amerika, over het leven, de liefde, (on)recht, emoties en hoop.